

Scholten-dynastie nader belicht in Veenkoloniaal Museum

W.A. en J.E. Scholtens, welke Groninger kent deze telgen van dit roemruchte fabrikantengeslacht niet? Ze bouwden met hun stroop-, suiker- en vooral aardappelmeelfabrieken rond het midden van de vorige eeuw een geweldig imperium op. Het Veenkoloniaal Museum in Veendam besteedt tijdens een 'Scholtendag' speciale aandacht aan de familie. Dat gebeurt op zaterdag 4 april, wanneer de gerestaureerde Scholtenkamer in het museum wordt heropend. Dat wordt een feestelijk gebeuren met tal van attracties. Zo brengt de Harmina Wiersma Compagnie twee opvoeringen van 'Willem Albert Superstar'. Het stuk is gebaseerd op de biografie die Anthony Winkler Prins ooit schreef. De Harmina Wiersma Compagnie brengt bovendien in een stuk levende geschiedenis enkele Scholten-personages

in herinnering. Theatergroep Waark voert daarnaast in de avonduren in Zaal Parkzicht 'Scholten Zient' op, het toneelstuk over de opkomst, de glorie en de ondergang van het Scholten-imperium. Tijdens de 'Scholtendag' wordt bovendien een speciaal buffet georganiseerd. Bezoekers van deze dag kunnen alle evenementen in één arrangement bezoeken.

Grondlegger van het concern was W.A. Scholten. Hij startte in 1842 met de fabriek 'Tonden' in Foxhol. Binnen enkele jaren zat de vaert erin en opende Scholten (een domineeszoon uit Loenen) her en der in de Veenkoloniën en in het buitenland fabrieken. Toen W.A. zijn vijftigjarig jubileum als fabrikant vierde bezat hij maar liefst 22 fabrieken. Daarnaast had hij tal van boerderijen en had hij veel veengrond aangekocht. Zij zoon

Jan Evert (Foxhol 1842) zette het bedrijf met veel succes voort. Ook bracht hij de door zijn vader aangekochte veengronden 'aan snee'. J.E. was een man die een kleurrijk leven leidde, was daarbij een weldoener, maar echter ook niet onomstreden. De notablen van Groningen namen hem – ondanks zijn enorme rijkdom – nooit echt serieus. Hij overleed in 1918 en had bij al zijn werkzaamheden ook nog kans gezien zich politiek te manifesteren. Hij was ondermeer raadslid van Groningen, lid van Provinciale

Staten en van 1904 tot 1910 lid van de Eerste Kamer. Na het overlijden van J.E. ging het langzaam maar zeker de verkeerde kant op met het concern. Het maakte een typische ontwikkeling door van een familiebedrijf, dat na een periode van opbouw en opbloei steds verder begon af te kalven. Maar desondanks waren Scholten Zient mensen die van grote betekenis zijn geweest voor de ontwikkeling van de veengebieden in het bijzonder en de provincie Groningen in het algemeen.

NvN 4-2-98